

TOMA CARAGIU

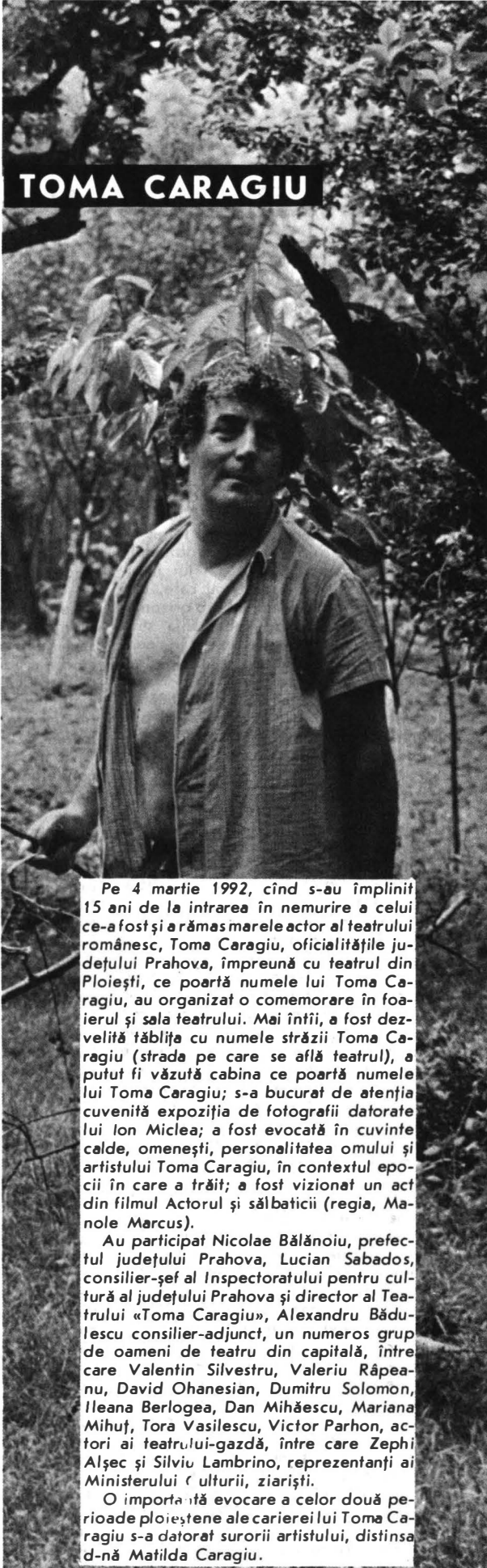

foto: ion miclea

Pe 4 martie 1992, când s-au împlinit 15 ani de la intrarea în nemurire a celui ce-a fost și a rămas marele actor al teatrului românesc, Toma Caragiu, oficialitățile județului Prahova, împreună cu teatrul din Ploiești, ce poartă numele lui Toma Caragiu, au organizat o comemorare în foaietierul și sala teatrului. Mai întâi, a fost dezvelită plăciștea cu numele străzii Toma Caragiu (strada pe care se află teatrul), a putut fi văzută cabina ce poartă numele lui Toma Caragiu; s-a bucurat de atenția cuvenită expoziția de fotografii datorate lui Ion Miclea; a fost evocată în cuvinte calde, omenești, personalitatea omului și artistului Toma Caragiu, în contextul epocii în care a trăit; a fost vizionat un act din filmul Actorul și sălbăticiii (regia, Manole Marcus).

Au participat Nicolae Bălănoiu, prefectul județului Prahova, Lucian Sabados, consilier-șef al Inspectoratului pentru cultură al județului Prahova și director al Teatrului «Toma Caragiu», Alexandru Bădulescu consilier-adjunct, un numeros grup de oameni de teatru din capitală, între care Valentin Silvestru, Valeriu Răpeanu, David Ohanesian, Dumitru Solomon, Ileana Berlogea, Dan Mihăescu, Mariana Mișuț, Tora Vasilescu, Victor Parhon, actori ai teatrului-gazdă, între care Zephi Alșec și Silviu Lambrino, reprezentanți ai Ministerului Culturii, ziariști.

O importanță evocare a celor două perioade ploieștene ale carierei lui Toma Caragiu s-a datorat surorii artistului, distinsă d-nă Matilda Caragiu.

cultural normal, sănătos, în care dramaturgia românească să poată sta cu fruntea sus, la ea acasă.

■ Nu crezi că există totuși și multe piese «date», care nu s-ar mai putea relua-astăzi?

■ Sigur că există. Dar nu dintre cele mai bune, încă de la data apariției lor. Pe urmă, nu cred că toate piesele noastre care atacau o anumită atitudine dispar odată cu dispariția atitudinii respective. Ele își păstrează cel puțin un interes documentar și cultural. Și când putem afirma cu certitudine că o anumită atitudine a dispărut! Că nu poate să mai reapară! Caragiale a fost și a rămas contemporan, iar Aristofan e încă foarte actual în multe dintre piesele sale.

■ Dintre cele două piese scrise de un an și ceva încoace, mi-ai vorbit doar de una, de Marea bufonadă. Care e a doua și care e soarta ei?

■ A doua e Singurătatea cucului, piesă pe care de fapt am reluat-o și am definitivat-o. Se repetă la Teatrul Vedetelor, pentru deschiderea acestuia, și va intra pare-se în repetiții și la Teatrul «Maria Filotti» din Brăila.

■ De ce-ai început cu o piesă de-a ta?

■ Trebuia să încep totuși cu un autor pe care-l cunosc mai bine. În al doilea rând, nu trebuie să neglijezi faptul că e un autor cărula nici măcar nu-l plătesc 15% drepturi de autor, ci, dimpotrivă, îmi mai dă chiar el, ca să-l montez. Lăsând gluma la o parte, deși nu-l chiar glumă, nu văd de ce un dramaturg-director de teatru nu și-ar juca și propriile lui piese, mai ales dacă și le poate juca bine.

■ Încredințarea regiei spectacolului înăruului Ștefănuț Iordănescu are vreo motivație anume?

■ Prima noastră colaborare a avut loc la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, odată cu montarea piesei Omul nu-i supus mașinii, din care a rezultat — după părerea mea — un spectacol excelent, pe care l-aș situa fără ezitări între primele 10, de vîrf, care s-au făcut cu toate piesele mele, de regizori între care s-au aflat Alexandru Tocilescu, Mircea Cornișteanu, Alexandru Darie, Silviu Purcărete, Mircea Marin. Cred că ochiul unui înar regizor, pe un text care conservă o celulă a societății din care am ieșit, e foarte important. Căci e vorba de o celulă prin care se poate refăce o întreagă imagine, așa cum organismul s-ar putea refăce din celula existentă într-o bancă de gene.

■ Ce actori sînt în distribuție?

■ Tamara Bucluceanu, Colea Răutu, Șerban Ionescu, Magda Catone, Răzvan Vasilescu, Rodica Mandache și Mircea Rusu. Iar scenografia e semnată și ea tot de o vedetă, fiind-o astfel pe Ștefania Cenean.

■ Totuși, premiera parcă întârzie să aibă loc. De ce anume e condiționată?

■ De felul în care vom reuși să rezolvăm condițiile materiale necesare montării, înțelegînd prin asta și sponsorizările, dar și relația pe care va vrea (și va putea!) s-o aibă Ministerul Culturii, care ne-a promis sprijinul, dar care în clipa de față nu mai poate să ni-l acorde.

■ Ani de zile ai pledat, sub diverse forme, pentru dreptul satirei de a exista. Acum nu i-l mai contestă nimeni, dar satirele, totuși, întârzie să apară. Oare de ce?

■ Oricît ar putea să surprindă ceea ce spun, reacția la satiră este mult mai violentă acum decît pe vremea lui Ceaușescu. Înainte, cînd făceam satiră, aveam un dușman și simțeam lîngă mine sute de mii de oameni. Acum, dușmanii sînt pretutindeni, nu mai știi exact care pe unde e, și îți se atribuie tot felul de intenții, într-o lume care a devenit între timp foarte violentă. Suspiciunea e și ea în creștere. Ar trebui poate să ne luăm inima în dinți și să fie dezvăluite odată dosarele securității, spunîndu-se măcar turnătorii, dacă nu și toți cel pe care aceștia i-au turnat. Sau, măcar la cererea individului, să i se poată publica dosarul. Dacă el vrea, să se facă lumină. Altfel, lăsăm loc proliferării zvonurilor și dezinformării, care și ea mi se pare în creștere.

■ Amintindu-mi de titlul piesei tale de debut, Uneori liliacul înfloarește spre toamnă, te-aș întreba acum, în finalul discuției noastre: mai înfloarește uneori liliacul spre toamnă?

■ Da. În clipa în care liliacul nu mai înfloarește deloc nu cred că se mai poate nici scrie și nici trăi. Viața ar deveni prea grea și fără rost.

a consemnat
VICTOR PARHON